

FAKTABLAD

Ansvarsfrihet - vad innebär det?

Frågan om ansvarsfrihet är en allvarig fråga kopplad till möjligheten för föreningen att kräva ut skadestånd av styrelseledamöterna för ekonomiska skador de kan ha åsamkat föreningen. Nekad ansvarsfrihet är en allvarig anklagelse - det finns anledning att reagera mot de "okynnesyrkanden" som blivit alltmer vanliga.

Under föreningsstämmor prövas frågan om styrelseledamöternas ansvarsfrihet. Vid ordinarie föreningsstämma är ansvarsfrihetsfrågan en obligatorisk punkt på dagordningen enligt lag. Frågan ska alltså normalt inte tas upp på en extra föreningsstämma.

Beslutet är ett individuellt beslut rörande varje ledamot och dennes agerande som företrädare för föreningen. Det finns alltså inget som hindrar att vissa ledamöter beviljas ansvarsfrihet men inte andra även om man i normalfallet samtidigt fattar beslut om samtliga styrelseledamöters ansvarsfrihet. Styrelseledamöterna själva ska inte rösta eftersom de är jäviga. Om ansvarsfrihet beviljas innebär beslutet att föreningen godkänner styrelsens förvaltning och avstår från att ställa skadeståndsanspråk mot styrelsen.

Minoriteten kan avgöra

Det finns ett skydd för minoriteten inom föreningen. De kan, om de är minst en tiondel av de röstberättigade medlemmarna, rösta emot förslaget om att bevilja ansvarsfrihet och väcka talan om skadestånd mot styrelsen. Därmed får minoriteten i princip en vetorätt. Trots att en majoritet önskar bevilja ansvarsfrihet behåller minoriteten under max ett år möjlighet att stämma den avgående styrelsen.

Även om en stämma i full enighet har beviljat en styrelse ansvarsfrihet finns det i sällsynta fall dock en möjlighet för föreningen - i regel genom en ny tillträd styrelse - att kräva ersättning från den avgående. Förutsättningen är om det i årsredovisningen eller på annat sätt inte har lämnats riktiga och fullständiga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för ersättningskravet.

Om ansvarsfrihet inte beviljas?

Vad händer när en styrelse inte får ansvarsfrihet? Svaret är, absolut ingenting! Någon måste agera för att något ska ske som att styrelsen eller den nämnda minoriteten väcker skadeståndstalan i domstol med yrkande om att få ersättning till föreningen för den ekonomiska förlust som drabbat föreningen genom styrelsens förvaltning.

Svårt få skadestånd

Skadeståndstalan måste normalt väckas hos domstol inom ett år efter föreningsstämman. Om däremot oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats gäller fem år från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan fattades eller vidtogs.

Det ska understrykas att skadestånd till föreningen enligt lag endast kan komma i fråga om

styrelseledamöter uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar föreningen när de fullgör sitt uppdrag. Det är föreningen, eller den enskilde som stämmer som har bevisbördan i skadestandsprocessen och det ställs i allmänhet stora krav på bevisning för att styrelsen i lagens mening ska anses skadeståndsskyldig. Domstolen utgår från de krav som ställs på lekmän.

Inte forum för missnöje

Det förekommer ibland att medlemmar inte beviljar sin styrelse ansvarsfrihet bara för att de i största allmänhet är missnöjda med skötseln av föreningen. Det är ett felaktigt användningssätt. Är medlemmar missnöjda med styrelsens skötsel av föreningen i stort får medlemmarna istället avsätta styrelsen och försöka välja andra styrelseledamöter som man tror klarar uppgiften bättre!

Rev. mars 2018

Bostadsrätterna

Faktabanken är en förmån för medlemmar i Bostadsrätterna. Fler frågor? Kontakta styrelserådgivningen på 0775-200 100 eller fraga@bostadsratterna.se